



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 300/2023
29.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела крађа из члана 203. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милорада Рајића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Великој Плани К 227/17 од 14.03.2022. године и Вишег суда у Смедереву Кж1 109/22 од 18.08.2022. године, у седници већа одржаној дана 29.03.2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милорада Рајића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Великој Плани К 227/17 од 14.03.2022. године и Вишег суда у Смедереву Кж1 109/22 од 18.08.2022. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Великој Плани К 227/17 од 14.03.2022. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела крађа из члана 203. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године. Окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка.

Пресудом Вишег суда у Смедереву Кж1 109/22 од 18.08.2022. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног а пресуда Основног суда у Великој Плани К 227/17 од 14.03.2022. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Милорад Рајић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде људског права и слобода окривљеног зајемченог Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док су у осталом делу испуњени услови за одбачај захтева.

Бранилац окривљеног у захтеву истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП јер се правноснажна пресуда заснива на доказима на којима се по одредбама овог законика не може заснивати. Као незаконите доказе издваја:

-службену белешку о обавештењу примљеном од грађана, ПС Велика Плана број КУ 957/17 од 22.06.2017. године јер је суд као доказ користио наведену службену белешку и на њој засновао осуђујућу пресуду;

-потврду о враћеним предметима ПУ у Смедереву ПС Велика Плана број КУ 957/17 од 27.04.2017. године из разлога што је сачињена у одсуству окривљеног који је према ставу браниоца морао бити обавештен и коме су морали бити показани предмети који се враћају оштећеној и

-записнике о главном претресу Основног суда у Великој Плани К 227/17 од 15.03.2019. године и 14.03.2022. године јер суд приликом саслушана окривљеног, истог није позвао да се изричито изјасни о томе да ли ће узети браниоца по свом избору, посебно када се има у виду одредба члана 85. став 3. ЗКП којом је прописано да ће се окривљени позвати да се изричито изјасни о томе да ли ће узети браниоца по свом избору.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Наиме, исти наводи захтева били су истакнути и у жалби браниоца окривљеног АА - адвоката Милорада Рајића те били предмет разматрања другостепеног већа Вишег суда у Смедереву које је поступало по жалби браниоца изјављеној против првостепене пресуде Основног суда у Великој Плани К 227/17 од 14.03.2022. године. Другостепено веће Вишег суда у Смедереву је ове наводе оценило неоснованим и о томе на страни 2 у четвртом пасусу, везано за службену белешку о обавештењу примљеном од грађана, ПС Велика Плана број КУ 957/17 од 22.06.2017. године, на страни 2 у петом, шестом и седмом пасусу, у односу на потврду о враћеним предметима ПУ у Смедереву ПС Велика Плана број КУ 957/17 од 27.04.2017. године и страни 2 у осмом пасусу и страни 3 у првом пасусу, везано за записнике о главном претресу Основног суда у Великој Плани К 227/17 од 15.03.2019. године и 14.03.2022. године другостепене пресуде Кж1 109/22 од 18.08.2022. године изнело јасне и аргументоване разлоге, које Врховни касациони суд прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

Прихватајући разлоге другостепеног суда, Врховни касациони суд указује да су чланом 68. и 85. став 2 ЗКП прописана права окривљеног и дужности које има сагласно члану 70. ЗКП и у ситуацији када се ради о кривичном делу за које није прописана обавезна одбрана, као што је у конкретном случају, упозорење окривљеном да има право на браниоца подразумева да има право на изабраног браниоца.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен.

Наиме, бранилац окривљеног захтев за заштиту законитости подноси и због повреде људског права и слободe окривљеног зајемченог Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима.

Када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, то се, према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људског права и слободe окривљеног или другог учесника у поступку, а које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима. Имајући у виду да у конкретном случају подносилац захтева за заштиту законитости уз захтев није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, то је Врховни касациони суд нашао да у погледу ових повреда захтев за заштиту законитости нема прописан садржај.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милорада Рајића, то је Врховни касациони суд на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован, док је у осталом делу, на основу члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП у вези члана 484. ЗКП, захтев одбацио и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић